

na
er-
se
ih
no-
e-
je
a-
je
a-
je,
ke
o-
iz-
ov-
o-
r-
sh
-
p-
v-
č-
ti-
e-
j-
k-
a-
o-
r-
t-
o-
n
v-
r-
il-
7-
ri-
v-
l-
a

ladjo, s katero je še v istem letu svoje znamenite polete napravil. Zdaj šele je vse priznalo velikansko vrednost njegove iznajdbe in država mu je dala potrebna nadaljna sredstva na razpolago. Kratko pred začetkom vojne dogradil je Zeppelin 25. zračno ladjo. Koliko jih ima Nemčija danes, je javnosti neznano; ali svoražniki so že pred daljšim časom število nemških „Zeppelinov“ cenili na več kot sto. O veliki vrednosti teh zračnih ladij kot poizvedovalno in napadalno orožje nas je vojna podučila. Orjaške ptice Zeppelina so že krožile nad Parizom in Londonom in širile strah ter grozo. Tako je zamogel grof Zeppelin umreti z zavestjo, da je svoji domovini izredno visoke koristi prinesel.

Mayfarth'ov Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najzbornejši in najcenejši, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca:	
Št. 0 —	65 litrov
" 1 —	120—130 "
" 2 —	220—250 "
" 3 —	120—130 "

Ilustrirani katalog št. 1087 za stonj in franko.

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II, Taborstrasse 71
fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.
Išče se zastopnike.

Razno.

Odklikovanje. S signum laudisom je bil za svoje zasluge na fronti odklikovan kompanijski komandant prostovoljnih strelcev, načelnik mestnega urada v Ptujju g. Leopold Girtler. Čestitamo!

100-letna begunka. Na gradu Vurmberg pri Ptujju grofa Herbersteina živi že več mesecev sem 220 beguncev, večinoma iz juga in starejši ljudje. Med njimi se nahaja neka žena Angela Xilovih iz Valle na Primorskem, ki je bila dne 3. marca 1817 rojena. Praznovala je torej te dni 100-letnico svojega rojstnega dneva. Ko je graščak lansko leto obiskal svoja posestva na Spodnjem Štajerskem, posetil je tudi begunski tabor in se ga je že tedaj opozorilo na to staro. Na njegovo odločitev se je rojstni dan starke tudi lepo praznoval. Žena dobila je poleg drugih daril tudi lepo svoto denarja. Najstarejši sin žene je že 79 let star in stari oče večih vnukov.

Dva dolgooprsteža. Pomočnik mesarja Urbana v Ptujju, Peter Soginsky šel je zadnjič zvečer skozi Bismarckgasse in nesel zavoj. Mestni stražnik Fleischacker ga je vstavil in vprašal, kaj da ima v zavoju. Rekel je, da umazano perilo. Ali stražnik je natančno pogledal in videl, da se nahajajo v zavoju čreve. Peljal je fanta na stražnico, kjer so našli v njegovih hlačah skriti (!!) še dve braunšvajški klobasi. Poizvedba je doglala, da je Soginsky 18 kron vredne čreve in 7 K 20 h vredne klobase svojemu gospodarju ukradel. Napravili so še hišno preiskavo in našli še dve ukradeni klobasi v vrednosti 8 K 40 h, 70 dek špeha v vrednosti 6 kron in en par eraričnih čevljev, od katerih pravi Soginsky, da jih je kupil od nekega pomočnika iz Brega za 44 kron. Policija je aretirala istotako pri Urbanu uslužbenega pomočnika

Rajmunda Adrysek. Pri temu se je našlo kos špeha v vrednosti 1 K 60 h, ena braunšvajgerca v vrednosti 8 K 20 h, en par skoraj novih eraričnih čevljev, katere je baje od nekega vojaka za 50 kron kupil. Oba dolgooprsteža sta bila kazenski sodniji izročena.

Smrtni slučaj. Piše se nam iz Spodnje Poljskave, da je dne 5. t. m. umrl, spreviden z sv. zakramenti za uniražoje v 83. letu svoje starosti g. Sebastijan Mayer. Pokojni bil je dolgoletni posestnik in večletni občinski odbornik. Udeležil se je svoječasno tudi vojne proti Italiji. Rajnik bil je vrlo naprednega mišljenja in od začetka naročnik „Stajerca“. Njegov vnuk nahaja se kot četovodja na bojišču in je bil pred kratkim z železnim križcem na traku hrabrostne medalje odklikovan. Bodi vrlenu možu zemljica lahka! Počivaj mirno v domači zemljici, ker vidimo se spet nad zvezdami!

Iz Mezgovca pri Možganjcih se nam poroča: Odklikovan je bil s srebrnim zaslužnim križcem s krono ognjičar Franc Vilenik od 6. havčičnega polka št. 6. Čestitamo!

O slovenskem časopisu piše zadnja graška „Montagszeitung“ m. dr.: „Stališče, ki ga zavzema slovensko časopisje napram nemškemu prebivalstvu, nemškim korporacijam itd., postaja v zadnjem času zopet jasnejše. Pri temu se dobi n. pr. v Ljubljani toleranco cenzure, za katero je drugo časopisje lahko zavida. Pa tudi slovenski časopisi na Spodnjem Štajerskem pričevajo polagoma zopet s starim narodnim sovraštvom. Značilne za to so n. p. sovražnosti, ki jih hoče razširiti med slovenskim prebivalstvom slovensko-klerikalna, v Mariboru izhajajoča „Straža“ proti ptujskemu okrajnemu zastopu. Vojna je velikemu delu slovenskega prebivalstva prinesla drugo naziranje o nemškem narodu, kakor je to gotovim slovenskim listom ljubo; vojaki, ki prihajajo od fronte, prinašajo nova izpoznavanja v domovino in za slovensko časopisje obstoja „nevarnost“, da bi iz vojne prineseno prijateljstvo do nemštva, sporazumnost, v zvezi z znanimi slovensko-narodnimi dogodki pred vojno in po izbruhu vojne v slovenskem prebivalstvu vso drugačno politično atmosfero vstvarili, nego bi bilo to slovenskemu časopisju ljubo in da bode to izgubilo vladanje nad prebivalstvom. Tu se mora z staroznanimi sredstvi nastopiti, da se zbudi stare strasti. (List govori potem o znani hujškariji proti ptujskemu okrajnemu zastopu in pravi nadalje:) Čudno je pri temu, da politična cenzurna oblast pusti izhajati take hujškajoče iznajdbe „Straže“.

Sleparka. Sprejeli smo sledeči dopis: Slavno uredništvo perijodične tiskovine „Stajerca“, Ptuj. Sklicujoč se na § 19 tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862 prosim, da blagovolite priobčiti z ozirom na notico v Vašem cenjenem listu z dne 4. marca 1917 št. 9 pod naslovom „Sleparka“ v prihodnji številki Vašega cenj. lista na istem mestu in z istimi črkami sledeči popravek: Ni res, da bi bila prišla jaz k neki kmetici v Stopčah čes, da me je teta poslala, da bi mi ona dala špeha, da ga pošljem svojima sinovima na bojišče. Res pa je, da sem šla jaz s svojo sestro Terezijo dne 19. februarja 1917 v Stopče po naročilu svojih starišev, da kupim pol kg slanine, katero sem pozneje pri kmetici Kitek v Stopčah tudi kupila. Sinov pri vojakih sploh nimam, ker je moj najstariš otrok star šele 7 let. Ni res, da bi bila jaz pred dobrim letom na enaki način v spremstvu enakovredne tovarišice izvabila od svoje tete mesa, špeha, kruha in 10 K denarja, in da bi bila vso to blago s svojo tovarišico delila in z njo povžila in denar zapravela. Pač pa je res, da sem šla jaz pred dobrim letom s svojo znanko Nežo Lekše k svoji teti Mariji Žerjav v Novo cerkev, katera mi je na mojo prošnjo za mojo družino dala pol kg špeha, hleb kruha in par jabolk ter posodila 10 K. Tudi ni res, da bi bila dotična teta vso stvar nanznanila k sodišču, pač pa je resnica, da je tožila na vrnitev posojila. — Lava, dne 5. marca 1917. — Leopoldine Korpar. — (Zdaj ima naš dopislik besedo. Op. uredništva.)

Tečaj za kulturo zelenjave. Na mariborski deželni sadjarski in vinogradniški šoli vrši se dne 16. in 17. aprila 1917 tečaj, na katerem se bode podučevalo teoretično in praktično nasad najbolj razširjenih vrst zelenjave. Tečaj je brezplačen. Naznanila je vpsolati do 5. aprila ravnateljstvu imenovanega zavoda. (Glej tudi inzerat v današnji številki!)

Pastirsko pismo knezoškofa sekauskega se je v nedeljo raz vseh prižnic prečitalo. Pismo vsebuje prošnjo na kmete, da naj ti živila za težke delavce v župnijskih uradih oddajajo. Prosi se zlasti za mast, jajca, svinjsko meso, klobase, sir, zelje in repo, suho sadje, fižol, lečo, grah in vsako vrsto zinske zelenjave. Darila se bodo po zmernih, od namestnje določenih cenah, težkim delavcem izročila. Izkupček se bode po plačilu gotovih izdatkov izročilo župnijskim ubožnim blagajnam. Kmetec se ni treba bati, da bi jih vsled oddaje oblast zaradi prikrievanja pri prejšnjih oddajah nadlegovala. Nabiranje se bode vršilo od 18. do 25. t. m. Kakor znano, je škof v Linzu ob Božiču izdal ednako pastirsko pismo in imel z njim tudi lepe uspehe. Takrat se je pa mestnemu ubožnemu prebivalstvu darila za stonj oddajalo. Čujemo tudi, da pripravila lavantinski knezoškof ednako pastirsko pismo.

Preostanek mašnih denarjev. Kakor poroča „D. W.“, se je odpodlalo na knezoškofijski ordinarijat v Mariboru več tisoč kron preostanka iz za sv. maše plačanih denarjev. V težkem vojnem času meni kmetijsko prebivalstvo s pridnim plačevanjem za sv. maše splošno bedo zmanjšati. To plačevanje je tako veliko, da duhovščina niti v položaju ni, mnogoštevilne plačane sv. maše brati. Tako se je v celjskem okraju tekem enega meseca nad 500 sv. maš plačalo. Ali bize bilo Bogu dopadljivo, ako bi se ogromne svote tega denarja raje izročilo skladi zoper bedo ali pa stradajočemu prebivalstvu?

V Brežicah se je mudil znani učenjak in preiskovalec potresov profesor Belar, da bi dogljal moč še vedno trajajočih zemeljskih sunkov. Dne 25. p. m. je imel potem predavanje o uspehih svojih preiskav. Povedal je, da se nahajajo Brežice ravno na sredi potresnega ogrojišča, tako da je splošno razrušenje razumljivo. Sedanji sunki, ki se jih še vedno čuti, imajo le še 1/3 moči glavnega sunka. To je dokaz, da se zemlja pomirja in da sme prebivalstvo iti na zopetno zgradbo uničenih domov.

Vlom nasproti policijski stražnici. V noči na 6. t. m. vlomili so v Mariboru pod zaščitjem teme skozi dvorišče tatovi v prodajalno trgovca z mešanim blagom Lainschitz, ki se nahaja ravno nasproti policijske stražnice. Tatovi so odnesli mnogo živil vsake vrste ter nekaj denarja.

V mrtvašnici skrito žito. Dne 8. t. m. našla je žitna komisija na Humu pri Ormožu v mrtvaški kamri 2 in pol hektolitra koruze skrite. Koruzo se je seveda svojemu namenu oddalo.

Za koroške vojne invalide. Opat benediktinskega samostana v Tanzenbergu na Koroškem, Bonifac M. Ecker, je kot izraz hvale za varstvo in branjenje koroške kronovine daroval 11.100 kron za koroške vojne invalide oz. za možstvo d. inf. reg. št. 4. Obresti te svote se bodo vsako leto na cesarjev rojstni dan med revne in potrebne vojne invalide razdelile.

Nevarni tat. V Langeggju na Koroškem opazila je posestnica Unterkircher, ko je prišla domu, da je eno okno razbito. V sobi zbiral je neki tujec ravno živila in druge stvari. Ko ga je zaklicala, je dejal: „Glej, da se izgubiš, drugače te ubijem!“ Na mizi poleg njega ležala je sekira. Žena je klicala na pomoč, ali predno je ta prišla, je mož odšel. Pravi, da je tat znani vlomilec Franc Kramer, ki je pred kratkim iz okrajne sodnije v Velikoven usel.

Pod voz je prišel vsled splesenja konj mestni delavec Jurij Tepitschnig v Ce-

lovcu. Dva kolosa sta mušla čez prsa, tako da je bil takoj mrtev.

Železničarjeva smrt. Na kolodvoru v Glan-dorfu na Koroškem prišel je premikač Franc Samit z med „puferje“. Nesrečno je zmučkal prsa in noge ter je kmalu nato umrl.

Rudarska smrt. Iz Hattenberga na Koroškem se poroča, da je prišel rudar Lenart Guher, star 27 let, pod „hunta“, ki mu je prsa zmučkal. Nesrečno je bil takoj mrtev. Njegova žena je težko bolana.

Umrl je v Celovcu kompanijski komandant koroških prostovoljnih strelcev g. Ernst Maier-Höfferl. Bil je tajnik društva za tujski promet in dobro znani pisatelj. N. p. v. m.!

Junaška smrt. Dne 1. t. m. umrl je junaska smrti na južno-zapadnem bojišču letalni hauptman in poveljnik letalnega oddelka g. Franc Rabitsch, rojen v Velikovcu na Koroškem. Prepeljali so mrljica v njegovo domovino. Hauptman Rabitsch, ki je bil šele 31 let star, imel je sedem najvišjih odlikovanj, m. nj. red Železne kroge 3. r., vojaški zaslužni križec 3. r. z vojno dek., Železni križ 2. r. in cesarsko-turški Železni polumeseč. Čast njegovemu spominu!

Na Koroškem je odpravil deželni predsednik vsako sredo kot brezmesni dan. Od sredi se sme torej na Koroškem od sredah mesna jedila zavzivati. Brezmesna dneva sta le še ponedeljek in petek; ali ovčje meso se sme tudi na ponedeljkih zavzivati.

Odlikovan je bil na tirolski fronti se nahajajoči feldvebel Jožef Puncer, strojnik iz Ptuja, z železnim križcem s krono. Čestitamo! Češko časopisje. Od časopisov, ki so izhajali v češkem mestu Pardubice, so trije prostovoljno svoje izhajanje vstavili; sedem pa jih je okrajno glavarstvo vstavilo...

Od uporov vsled gladi v angleških mestih poročajo holandski trgovci. V Londonu, Birminghamu in drugih industrijskih mestih openile so množice trgovine; ker je bila ženska policija brez moči, se je moralo vojaštvo pozvati.

Velezidajca, bivša češka poslanca dr. Kramar in dr. Razin sta bila, kakor poroča list „Našinec“, pred okroglo 14 dnevi v ječo v Möllersdorf odeljana, kjer bodeta prestala svoje kazni. Njih sokrivci bili so prepeljani v ječo v Komornu.

Uradna soba in strankina klubna soba. Graškemu „Arbeiterwille“ se piše iz Ljubljane: „Uradna soba deželnega glavarja — strankina klubna soba! Kaj takega je le na Kranjskem mogoče! V klerikalnem strankinem listu „Slovenec“ naznanja strankini načelnik deželni glavar dr. Šusteršič, da je na vsako soboto od 3. do 4. ure popoldne v svoji uradni sobi v deželni hiši, kjer uraduje kot deželni glavar — govoriti le za strankine pristaje, kojih sprejema tudi ob drugih urah. Po našem mnenju je gospod dr. Šusteršič kot deželni glavar vedno za vse za govoriti; kot strankar za more v strankinem lokalu poljubno sprejemati. Temu gospodu bi bilo pač priporočati, da naj bi imel malo več obzirnosti...“

Tisti, ki jim vojna koristi. Na dne 6. marca vršili se seji upravnega sveta Avstrijske alpinske montan-družbe predložena bilanca za leto 1916 kaže čistega dobička 24.768.238 kron proti 21.032.656 kron v prejšnjem letu. Sklenilo se je, predlagati za 3. aprila sklicanemu generalnemu zborovanju dividendo 50 kron ali 20,5% proti 20,1% v prejšnjem letu. To je življenje!

Vstavljen je izdelovanje piva na Nemškem? Listi poročajo, da se bode v kratkem, bržkone začetkom maja, izdelovanje piva na Nemškem vsled porabe ječmena v druge namene popolnoma vstavilo.

Rumunsko žito za Stajersko. Od zaplenjene rumunske žetve lanskega leta došlo je v torek kot prvi obrok za prehranjenje na Stajerskem 30 vagonov žita v Gradec in sicer je to pšenica dobre vrste. Dala se je vojni žitno-prometni družbi na razpolago. 14 vagonov je določili za kritje najnujnejših

potrebitin v Gradcu, 16 vagonov pa za ostalo Stajersko.

Naša cesarica je za vojaške dome zopet veliko svoto 240.000 kron darovala. Doslej se je ustanovilo okoli 300 vojaških domov, večinoma v oddaljenosti 4000 metrov od prve bojevine črte. Več kot 100 vojaških domov pa se gradi.

En brezmesni dan na teden odpravljen. Urad za ljudsko prehranjevanje je dovolil deželnim oblastvam, da smejo na teden en brezmesni dan odpraviti, tako, da bodemo imeli odslej vsaki teden le dva brezmesna dneva. Na enem teh dveh dni pa se bode smelo tudi ovčje meso jesti.

Dr. Mile Starčević. V Zagrebu je umrl dne 10. t. m. voditelj Starčevićeve stranke prava, poslanec sabora Dr. Mile Starčević v 56. letu svoje starosti. Spadal je med najznamenitejše sedanje hrvatske politike.

Velezidajci v Siebenbürgenu. Od pristojne strani se „Bud. Korr.“ poroča, da se je zaradi kazenskih dejanj, ki stoje v zvezi z rumunskim vplomom v Siebenbürgenu, več kot 1000 obdolžencev za prlo in da so državni pravdniki zaplenili premoženje več kot 600 osebam. Ker se je delovanje državnih pravdnikov šele začetkom tega leta s polno močjo pričelo, se o številu v preiskavi se nahajajočih slučajih ne more podati še natančnih vesti.

Razkosavanje posestev. V nekaterih listih se ponuja neka hrvatska banka za parceliranje in koloniziranje, za nakup malih in večjih posestev ter za komisijonelno prevzetje posestev v namene parceliranja ter naseljevanja. Pred to nakano hrvatske zemeljske špekulacije se ne more dovolj svariti. Ako bi se ji ta nakana posrečila, bi bilo to v gospodarskem kakor socialno-političnem oziru jako škodljivo in bi tudi last našega prebivalstva v domovini v nevarnost spravilo. Poleg tega bi zamogla priti zemljišča, ki so primerna za vojaška domovja, v okvirje brezobzirne zemljiške špekulacije.

Cesarjevo kosilo. Iz Wiener-Neudorfa poročajo listi: Lep prizor se je odigral v našem kraju. Cesar se je nahajal ravno na avtomobilski vožnji na Dunaj, ko ga je neka napaka stroja prisilila, da vstavi. Vlada porabil je priliko, da zavzije nekaj mrzle jedi. Kmalu je nastalo okoli avtomobila veliko število otrok in nekaj odraslih prebivalcev. Cesar pa je razdelil svoja jedila med otroke, pijačo pa med odraslene. To radodarnost vladarja sprejeli so ljudje z viharnimi „hoch“-klici.

Zadnji telegrami. Zmagovita revolucija na Ruskem.

K.-B. Petersburg, 14. marca. — V Petersburgu je izbruhnila revolucija. Neki iz 12 članov dume obstoječi eksekutivni odbor ima vso moč v roki. Garnizija glavnega mesta, 30.000 mož, se je združila z revolucionarji. Na sredo tretji dan po izbruhu revolucije, bil je red v glavnem mestu zopet uresničen. Poslanec Engelhardt bil je od odbora za poveljnika v St. Petersburgu imenovan.

Avstrijsko uradno poročilo od srede. K.-B. Dunaj, 14. marca. Uradno se dneva razglašalo: **Vzhodno bojišče.** Naši letalci obmetali so, zavrnivši sovražna bojovna letala, kolodvor od Radziwilowa z bombami. **Italijansko bojišče.** Na Goriškem metali so naši letalci na sovražne tabore pri Lucinico bombe.

Južno-vzhodno bojišče. V vzhodno-albanski pokrajini jezerov se bori naprej. Francozi napadli so naše postojanke med jezeroma Ochrida in Crespa optovano a brezuspešno.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, finl.

Nemško uradno poročilo od srede. K.-B. Berlin, 14. marca (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča: **Zapadno bojišče.** Severno od Armentieres se je angleške oddelke z ognjem prepodilo. V pokrajini Anore napadli so Angleži popoldne brez artiljerijske priprave med Achille Petit in Grevillers, ponoči pa po močnem artiljerijskem ognju na obeh straneh od Bucquoy; bili so z izgubami zavrtnjeni pustili so 50 vjetih v naši roki.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob Narajowki naskočile so naše čete dele ruske postojanke, uničile razširjene ruske minske naprave in se vrnile z vjetimi 2 oficirjema, 256 možmi, večimi strojnimi puškami in minskimi metalcami nazaj. Prvi generalkvartirnojester Ludendorff.

En angleški torpedni lovec potopljen. K.-B. Lugano, 14. marca. Kakor se vidi iz neke od ministra Scialoja povedane vesti, je bil en angleški torpedni lovec, ki je ladjó z udeleženci petersburške konference četverozveze spremljal, od nekega podmorskega čolna potopljen.

Nemški letalci napadli ruske razruševalce. W.-B. Berlin, 13. marca. Nemška pomorska letala napadla so dva ruska razruševalca razreda „Estry“, ki sta se vozila proti Constanzi, z bombami in so ju prisilila k vrnitvi. Zadela so na enem razruševalcu dvakrat.

Gospodarske.

Letni in živinski sejni na Stajerskem. Sejni brez zvezdic so letni in kranjski sejni; sejni zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejne.

Dne 17. marca v Podčetrtku**, okraj Kozje; v Holleneggu**, okr. Lonč; v Brežicah (svinjski sejem); v Altenmarktu**, okr. St. Gallen; v Slovenjem Gradcu**.

Dne 18. marca v Vidmu, okr. Brežice. Dne 19. marca v Schwanbergu, okraj Deutschlandsberg.

Dne 20. marca v Radgoni*; v Sedrensu*, okr. Frohnleiten; v Ormožu (svinjski sejem); v Oberzeiringu**; v St. Mareinu, okraj Bruck, v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Stainzu**; v Stivoli*, okr. Graška Okolica; v Gratweinu, okr. Graška Okolica; v Waltersdorfu**, okr. Hartberg.

Dne 21. marca v Žigartskem vrhu*, okr. Sevnica; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 22. marca na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 23. marca v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 24. marca na Sv. Gorah**, okraj Kozje; v Brežicah (svinjski sejem); v Arvežu*.

Loterijske številke.

Gradec, 14. marca 1917: 40, 61, 67, 76, 37. Trst, 7. marca 1917: 88, 10, 13, 21, 17.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kaptjice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 160 K, val. stekl. 240 K proti kašlju, težki sap; red. Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihu 150 K. — Balsam za gih, ude in živce stekl. 150 K; izvrstno masilo, ki odstrani bolečine. — Bieburški živinski prašek à 150 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 160. — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 150. Rasprodiljatev L. Herlitz, apoteka, Bleiburg na Koroškem.